Oświadczenie złożone
przez senatora Waldego Dzikowskiego
w dniu 4 kwietnia 2025 r.

Oświadczenie skierowane do minister rodziny, pracy i polityki społecznej Agnieszki Dziemianowicz-Bąk

Szanowna Pani Minister!

Pragnę wyrazić pełne poparcie dla zapowiadanej reformy Państwowej Inspekcji Pracy, której celem jest zwiększenie skuteczności kontroli oraz walka z patologiami na rynku pracy, w szczególności z nadużywaniem umów cywilnoprawnych.

Zgodnie z nowym kamieniem milowym w Krajowym Planie Odbudowy rząd, w porozumieniu z Komisją Europejską, odstąpił od planu pełnego ozusowania wszystkich umów-zleceń i umów o dzieło. W zamian zaproponowano rozwiązanie bardziej wyważone: wzmocnienie kompetencji PIP przy ścisłej współpracy z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych. Dzięki analizie danych z ZUS inspekcja będzie mogła prowadzić kontrole tam, gdzie rzeczywiście istnieje ryzyko łamania prawa. To krok w stronę nowoczesnej, inteligentnej administracji publicznej.

Popieram planowaną reformę, ponieważ łączy ona interesy pracowników i uczciwych przedsiębiorców. Z jednej strony pozwoli skuteczniej chronić osoby zatrudnione niezgodnie z przepisami, a z drugiej strony ograniczy zbędne kontrole w firmach, które działają zgodnie z prawem. To rozsądne rozwiązanie, które podniesie standardy pracy i wesprze zdrową konkurencję na rynku. Jako senator Koalicji Obywatelskiej deklaruję wsparcie w zakresie działań legislacyjnych prowadzących do wdrożenia tej zmiany. Uważam, że silna, profesjonalna Państwowa Inspekcja Pracy to fundament sprawiedliwego rynku pracy i państwa, które rzeczywiście stoi po stronie obywateli.

W związku z tym uprzejmie proszę panią minister o udzielenie odpowiedzi na następujące pytania.

1. W jaki sposób planuje się formalnie uregulować współpracę między Państwową Inspekcją Pracy a Zakładem Ubezpieczeń Społecznych? Czy zostanie przyjęty akt wykonawczy określający tryb przekazywania i przetwarzania danych?

2. Czy ministerstwo planuje zwiększenie budżetu i zatrudnienia w PIP w związku z rozszerzeniem zakresu działań kontrolnych oraz koniecznością analizy danych z ZUS?

3. Jakie konkretne kryteria będą stosowane przy typowaniu podmiotów do kontroli na podstawie danych z ZUS? Czy zostaną one upublicznione lub udostępnione opinii publicznej w formie raportów?

4. Czy planowane jest wprowadzenie sankcji dla podmiotów uporczywie nadużywających umów cywilnoprawnych w miejsce umów o pracę, mimo wyraźnych podstaw do stosowania tych ostatnich?

5. Czy reforma przewiduje zastosowanie instrumentów ochrony dla osób zatrudnionych w ramach umów cywilnoprawnych, które zdecydują się ujawnić przypadki nadużyć?

6. Czy ministerstwo planuje w przyszłości powrót do idei pełnego ozusowania umów cywilnoprawnych, jeśli reforma nie przyniesie oczekiwanych efektów?

7. Jakie mechanizmy monitorowania skuteczności reformy zostaną wdrożone i w jakim horyzoncie czasowym planowana jest ich pierwsza ocena?

Z wyrazami szacunku
Waldy Dzikowski
senator RP